

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Кафедра облікових технологій та оподаткування

ЗАТВЕРДЖУЮ:

В.о. завідувача кафедри

Василь РУДНИЦЬКИЙ

«31» серпня 2022р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК»

назва навчальної дисципліни

освітній рівень перший (бакалаврський)

галузь знань 07 «Управління та адміністрування», 05 «Соціальні та поведінкові науки», 23 «Соціальна робота»

спеціальність 051 «Економіка», 073 «Менеджмент», 023 «Соціальне забезпечення»

спеціалізація _____

освітня програма «Економічна кібернетика та бізнес-аналітика»; «Міжнародна економіка та міжнародні бізнес-комунікації»; «Менеджмент персоналу»; «Соціальне забезпечення»

факультет економічний

Львів - 2022

Робоча програма бухгалтерський облік для студентів
(назва навчальної дисципліни)
Спеціальності 051 «Економіка», 073 «Менеджмент», 023 «Соціальне забезпечення».

Розробник: Хомуляк Т.І. к.е.н., доцент кафедри облікових технологій та оподаткування
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри облікових технологій та оподаткування

Протокол від «31» серпня 2022 року № 1

© Хомуляк Т.І., 2022
© «Львівський національний університет
імені Івана Франка», 2022

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 07 – «Управління та адміністрування», 05 «Соціальні та поведінкові науки», 23 «Соціальна робота»	за вибором	
Модулів –	Освітній рівень: перший бакалаврський	Рік підготовки	
Змістових модулів –		4-й	4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)		Семестр	
		7-й	7-й
Загальна кількість годин – 180	Спеціальність: 051 «Економіка», 073 «Менеджмент», 023 «Соціальне забезпечення»	Лекції	
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти : аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 7		32 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		32 год.	8 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		116 год.	164 год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
	Вид контролю: (екзамен/залік)		
	екзамен	екзамен	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми здобуття освіти – 1/2

для заочної форми здобуття освіти – 1/10

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «Бухгалтерський облік» займає одне з провідних місць у підготовці студентів за економічними спеціальностями.

Основна **мета дисципліни** це набуття студентами теоретичних основ і практичних навиків з питань теорії бухгалтерського обліку.

Основне **завдання дисципліни** – розуміння студентами суті господарського обліку, його видів, змісту предмета і методу; змісту бухгалтерського балансу, рахунків бухгалтерського обліку та відображення на них господарських операцій, оцінки і калькуляції в системі бухгалтерського обліку. Студенти повинні добре володіти питаннями класифікації рахунків бухгалтерського обліку та основ бухгалтерської звітності.

Питання теорії бухгалтерського обліку тісно пов'язані з вимогами Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» і є основою зі спеціальних дисциплін. Вони є базовими для подальшого вивчення спеціальних курсів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: основні нормативні документи та теоретичні аспекти з питань бухгалтерського обліку;

вміти: застосовувати отримані знання для складання первинних документів та обліку основних господарських операцій підприємства.

ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Результатами навчання за навчальною дисципліною є:

Код	Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною
РНД1	Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.
РНД2	Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.
РНД3	Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.
РНД4	Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.
РНД5	Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.
РНД6	Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом.

Результати навчання за освітньою програмою та за навчальною дисципліною

Результати навчання за освітньою програмою		Результати навчання за дисципліною(ФВД2)*			
Код	Зміст	Знання	Уміння	Комунікація	Автономність та відповідальність
РН1	Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.	РНД1			
РН2	Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.	РНД2			
РН3	Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.	РНД3			
РН6	Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.		РНД4		
РН7	Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.		РНД5		
РН17	Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом.			РНД6	

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод

Загальні поняття про облік і його роль в системі управління. Види господарського обліку: оперативний, бухгалтерський, статистичний. Види бухгалтерського обліку: фінансовий, управлінський, податковий. Взаємозв'язок між видами обліку і обумовленість їх існування в умовах ринкових відносин відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

Функції та принципи побудови бухгалтерського обліку. Облікова політика підприємства з урахуванням вимог національних Положень (стандартів) бухгалтерського обліку.

Предмет і метод бухгалтерського обліку, їх характеристика.

Концептуальні основи та методичні прийоми побудови бухгалтерського обліку. Методичні прийоми: вартісного вимірювання, грошової оцінки, двоїстості, доказовості, періодичності та безперервності. Етапи та елементи спостереження та доказовості. Поетапне відображення господарських явищ та фактів бухгалтерського обліку та звітності.

Тема 2. Бухгалтерський баланс

Поняття балансу, його значення і використання в управлінні. Побудова балансу, зміст статей активу і пасиву, їх групування та оцінка. Загальні вимоги до фінансової звітності. Зміни в балансі, зумовлені господарськими операціями.

Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис

Поняття про рахунки бухгалтерського обліку, їх будова, взаємозв'язок між рахунками і балансом. Подвійний запис, його суть і контрольне значення. Бухгалтерські проводки. Порядок записів на рахунках, поняття сальдо та оборотів. Порядок виведення сальдо на активних, пасивних і активно-пасивних рахунках. Рахунки синтетичного і аналітичного обліку. Узагальнення даних поточного обліку. Оборотні відомості, їх види, порядок складання. Класифікація рахунків бухгалтерського обліку

Тема 4. Оцінювання та калькуляція

Сутність оцінювання та вимірювання в фінансовому обліку. Натуральні і грошові вимірники. Оцінка активів на дату придбання: первісна вартість активів, справедлива вартість. Оцінка активів на дату передачі (обміну) активів. Оцінка з урахуванням зміни вартості грошей у часі. Поняття калькуляції та калькуляційних одиниць. Методи калькуляції.

Тема 5. Документація та інвентаризація.

Правові засади регулювання, організації та ведення бухгалтерського обліку відповідно до Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку та Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

Визначення первинного документа. Документування як складова частина методу бухгалтерського обліку. Класифікація документів, їх структура, вимоги до заповнення. Документообіг, його організація. Порядок прийняття, перевірки і обробки документів. Суть і значення інвентаризації. Види інвентаризації.

Порядок проведення інвентаризацій, виведення та відображення їх результатів у бухгалтерському обліку.

Тема 6. Облікові регістри. Техніка, форми та організація обліку на підприємствах

Поняття про облікові регістри та їх класифікація. Форми бухгалтерського обліку. Меморіально – ордерна форма. Журнально – ордерна форма. Проста та спрощена форми обліку. Автоматизована форма обліку.

Тема 7. Облік основних засобів

Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про основні засоби, та розкриття інформації про них у фінансовій звітності визначені П(С)БО 7 «Основні засоби». Бухгалтерський облік капітальних інвестицій. Облік надходження основних засобів. Облік їх амортизації та зносу. Облік ремонту основних засобів. Облік вибуття основних засобів.

Тема 8. Облік запасів

Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про запаси та її розкриття у фінансовій звітності визначені П(С)БО 9 «Запаси». Умови визнання та оцінка виробничих запасів у поточному обліку і в балансі. Облік надходження виробничих запасів. Облік наявності та руху виробничих запасів на складі і в бухгалтерії. Визначення фактичної собівартості витрачених запасів. Особливості обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів.

Тема 9. Облік грошових коштів і дебіторської заборгованості

Призначення і види рахунків підприємств в установах банків. Порядок відкриття, переоформлення і закриття рахунків в установах банків відповідно

до Інструкції НБУ «Про відкриття банками рахунків у національній та іноземній валюті». Документальне оформлення операцій по рахунках у банках та порядок їх обробки. Бухгалтерський облік операцій на поточному і інших рахунках у банку. Особливості обліку операцій в іноземній валюті. Порядок ведення касових операцій, їх документальне оформлення. Порядок оформлення і ведення касової книги. Облік касових операцій.

Документальне оформлення та облік розрахунків з підзвітними особами. Види і форми розрахунків. Облік розрахункових операцій платіжними дорученнями, вимогами-дорученнями, чеками, акредитивами, векселями та ін. Бухгалтерський облік розрахунків з постачальниками і покупцями, з бюджетом і позабюджетних платежів. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про фінансові інвестиції та її розкриття у фінансовій звітності визначені П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість».

Тема 10. Облік фінансових інвестицій

Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про фінансові інвестиції та її розкриття у фінансовій звітності визначені П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції». Поняття та види фінансових інвестицій, їх класифікація та оцінка в поточному обліку і в балансі.

Методи обліку фінансових інвестицій: метод ефективної ставки відсотка. Метод участі в капіталі.

Облік довгострокових та поточних фінансових інвестицій.

Тема 11. Облік власного капіталу

Поняття власного капіталу, його види. Порядок визначення власного капіталу на підприємствах різних форм власності. Облік формування власного капіталу при створенні підприємства. Умови змін власного капіталу та порядок їх відображення в обліку. Розкриття інформації про зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду.

Тема 12. Облік зобов'язань і розрахунків з оплати праці

Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про зобов'язання та її розкриття в фінансовій звітності.

Умови визнання зобов'язань. Облік довгострокових позик та векселів виданих. Облік довгострокових зобов'язань по облігаціях. Довгострокові зобов'язання з оренди. Облік відстрочених податкових активів і зобов'язань. Облік інших довгострокових зобов'язань. Облік довгострокової та поточної дебіторської заборгованості. Облік резервів сумнівних боргів. Облік поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями. Облік операцій з короткостроковими векселями виданими. Облік розрахунків за податками і платежами. Облік розрахунків по інших операціях. Облік забезпечення зобов'язань. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку

інформації про зобов'язання та її розкриття у фінансовій звітності визначені П(С)БО 26 «Виплати працівникам». Облік персоналу підприємства. Облік використання робочого часу і виробітку робітників. Синтетичний і аналітичний облік розрахунків з оплати праці. Облік розрахунків зі страхування.

Тема 13. Облік витрат діяльності

Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати виробництва та її розкриття у фінансовій звітності визначені П(С)БО 16 «Витрати». Групування витрат виробництва за елементами. Групування витрат за статтями калькуляції. Облік прямих витрат. Облік витрат основного і допоміжного виробництва. Облік загальновиробничих і адміністративних витрат.

Тема 14. Облік доходів і фінансових результатів

Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про доходи, витрати і фінансові результати діяльності та їх розкриття у фінансовій звітності. Основні вимоги до визнання, складу та оцінки доходів і фінансових результатів діяльності. Класифікація та облік доходів і фінансових результатів за різними видами діяльності. Порядок формування та облік фінансових результатів за різними видами діяльності. Бухгалтерський облік прибутків та збитків. Облік поточного використання прибутку. Розрахунок прибутку, який підлягає оподаткуванню та його облік.

Тема 15. Фінансова звітність

Мета, склад і принципи підготовки бухгалтерської (фінансової) звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів згідно НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Порядок складання звітності і подання за призначенням. Склад і форми фінансової звітності, порядок виправлення помилок, внесення інших змін у фінансовій звітності.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	усього	денна форма					усього	Заочна форма				
		у тому числі						у тому числі				
1	2	л	п	лаб	інд	с.р.	8	л	п	лаб	інд	с.р.
		3	4	5	6	7		9	10	11	12	13
Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод	11	2	2			7	12	2				10
Тема 2. Бухгалтерський баланс	11	2	2			7	12	2				10
Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	11	2	2			7	12	2				10
Тема 4. Оцінювання та калькуляція	11	2	2			7	12	2				10
Тема 5. Документація та інвентаризація	11	2	2			7	12					10
Тема 6. Облікові реєстри, техніка, форми та організація обліку на підприємстві	12	2	2			8	12		2			10
Тема 7. Облік основних засобів	12	4	4			8	12		2			10
Тема 8. Облік запасів	12	2	2			8	12		2			10
Тема 9. Облік грошових коштів і дебіторської заборгованості	12	2	2			8	10		2			10
Тема 10. Облік фінансових інвестицій	12	2	2			8	10					10
Тема 11. Облік власного капіталу	12	2	2			8	10					10
Тема 12. Облік зобов'язань і розрахунків з оплати праці	12	2	2			8	10					10
Тема 13. Облік витрат діяльності	12	2	2			8	10					13
Тема 14. Облік доходів і фінансових результатів	12	2	2			8	10					10
Тема 15. Фінансова звітність	14	2	2			9	21					21
Усього годин	180	32	32			116	180	8	8			164

5. Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод	2
2	Бухгалтерський баланс	2
3	Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	2
4	Оцінювання та калькуляція	2
5	Документація та інвентаризація	2
6	Облікові реєстри, техніка, форми та організація обліку на підприємстві	2
7	Облік необоротних активів	2
8	Облік запасів	2
9	Облік грошових коштів і дебіторської заборгованості	2
10	Облік фінансових інвестицій	2
11	Облік власного капіталу	2
12	Облік зобов'язань і розрахунків з оплати праці	2
13	Облік витрат діяльності	2
14	Облік доходів і фінансових результатів	2
15	Фінансова звітність	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод	7
2	Бухгалтерський баланс	7
3	Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	7
4	Оцінювання та калькуляція	7
5	Документація та інвентаризація	7
6	Облікові реєстри, техніка, форми та організація обліку на підприємстві	8
7	Облік необоротних активів	8
8	Облік запасів	8
9	Облік грошових коштів і дебіторської заборгованості	8
10	Облік фінансових інвестицій	8
11	Облік власного капіталу	8
12	Облік зобов'язань і розрахунків з оплати праці	8
13	Облік витрат діяльності	8
14	Облік доходів і фінансових результатів	8
15	Фінансова звітність	8

7. Методи навчання

1. Пояснювально-ілюстративний метод.
2. Дослідницький метод.
3. Проблемно-пошуковий метод
4. Пояснення.
5. Лекція:
 - Інформаційна лекція
 - Проблемна лекція
 - Лекція — візуалізація
6. Самостійна робота.
7. Практичні методи:
 - вправи,
 - практичні роботи.

8. Методи контролю

Усне опитування.
Тести.
Контрольна роботи.
Екзамен.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Організація процесу навчання студентів повинна стимулювати їх до наполегливого та систематичного навчання.

Викладач самостійно визначає критерії оцінки знань студентів при проведенні семінарських та практичних занять, контрольних робіт, самостійної та індивідуальної роботи, екзамену.

Критерії оцінювання відповіді на теоретичні питання:

3 бали – студент дає вичерпну, змістовну і правильну відповідь на поставлене запитання, при цьому вільно володіє бухгалтерськими категоріями обліку в бюджетних установах, логічно і послідовно розкриває суть питання, концептуально викладає і обґрунтовує основні напрями підвищення ефективності обліку, показує глибоке знання нормативних та законодавчих актів, спеціальної економічної літератури з питань обліку в бюджетних установах;

2 бали – студент в основному правильно відповідає на поставлене запитання, але припускається деяких неточностей у визначенні змісту окремих категорій і викладі організаційно-методичних підходів щодо обліку в бюджетних установах, показує неміцні знання літературних джерел, недостатньо переконливо аргументує свою відповідь;

1 бал – студент в основному правильно відповідає на поставлене запитання, але припускається суттєвих неточностей у визначенні змісту окремих економічних категорій і викладі організаційно-методичних підходів

щодо обліку в бюджетних установах, показує неміцні знання літературних джерел, недостатньо переконливо аргументує свою відповідь;

0 балів – студент не знає або невірно формулює відповідь на поставлене запитання, допускає істотні помилки при викладенні питань з обліку в бюджетних установах, показує незнання нормативно-законодавчої бази, спеціальної літератури з питань обліку в бюджетних установах.

Критерії оцінювання розв’язку задачі:

3 бали – студент правильно розв’язав задачу, склав повні та змістовні висновки;

2 бали – студент правильно розв’язав задачу, але припускається деяких неточностей;

1 бал – студент допустив помилки при розрахунках, у визначенні кореспонденції;

0 балів – студент розв’язав задачу невірно.

Критерії оцінювання вирішення тестів:

1 бал – відповідь вірна;

0 балів – відповідь невірна.

Поточний контроль – 50 балів

1. Активність та рівень знань – 30 балів

Письмова контрольна робота) – 2*10 балів

1. Відповідь на теоретичне питання – 3 бали

2. Тести – 3 бали (5 тестів * 0,6 балу)

3. Задача – 4 бали

Екзамен – 50 балів

1. Теоретичне питання 2 * 15 балів = 30 балів

2. Задача 20 балів

Поточне тестування та самостійна робота															Екзамен	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15		
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	50	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
81-89	B	добре	
71-80	C		
61-70	D	задовільно	
51-60	E		
0-50	FX (F)	незадовільно	не зараховано

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Бухгалтерський облік: навч. посібник для вnz / Н. В. Гудзь, П. Н. Денчук, Р. В. Романів ; М-во освіти і науки України. - 2-ге вид., перероб. і допов. - К. : Центр учб. літ., 2016. - 424 с.
2. Звітність підприємства: підручник для вnz / М. І. Бондар [та ін.] ; М-во освіти і науки України, 3 Держ. вищий навч. заклад "Київ. нац. економ. ун-т ім. Вадима Гетьмана", Вищий навч. заклад УКООПСПЛКІ "Полтав. ун-т економіки і торгівлі". - К. : Центр учб. літ., 2015. - 570 с.
3. Облікова політика підприємства : навч. посібник / Правдюк Н., Коваль Л., Коваль О. - К. : Центр навч. літ., 2020. - 648 с.
4. Ткаченко Н. М. Теорія бухгалтерського обліку: підручник / Н. М. Ткаченко. - К. : Алерта, 2020.- 192 с.
5. Фінансовий облік I : навч. посібник / Є. Ю. Шара, І. Є. СоколовськаГонтаренко ; Держ. фіскальна служба України, Нац. ун-т Держ. податкової служби України. - К. : Центр учб. літ., 2016. - 336 с.

Нормативно-законодавча база

1. Господарський кодекс України // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> .
2. Податковий кодекс України // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> .
3. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> .
4. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку (П(С)БО) - <https://kodeksy.com.ua/buh/psbo.htm> .
5. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 24 травня 1995 р. №88.// <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text> .
6. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: Затв. постановою Правління Національного банку України від 29 грудня 2017 року №148 // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17#Text> .
7. План рахунків та інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Затв.

наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. №291 // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>.

11. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТ

1. www.kmu.gov.ua – сайт КМУ.
2. www.bank.gov.ua – сайт НБУ.
3. www.minfin.gov.ua – сайт МФУ.